

RAN - 2108060103055005

RAN-2108060103055005**M.Com. (Sem. III) Examination October - 2023****Financial & Management Accounting Paper - VIII****Time: 2 Hours]****[Total Marks: 50****સૂચના : / Instructions**

(1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.Com. (Sem. III)

Name of the Subject :

Financial & Management Accounting Paper - VIII

Subject Code No.: 2108060103055005

Seat No.:

Student's Signature

- (2) જરૂરી ગણતરી તમારા જવાબના ભાગ રૂપે દર્શાવો.
(3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર. 1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

1) અમર લિ. કંપનીની છેલ્લા વર્ષની વિગત નીચે મુજબ છે. (04)

વેચાણ એકમો	- 60,000
એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ	- 28 રૂ.
એકમદીઠ કુલ ખર્ચ	- 31 રૂ.
એકમદીઠ વેચાણ કિંમત	- 35 રૂ.
વર્તમાન ઉઘરાણીનો સમયગાળો	- 75 દિવસ
ઉઘરાણી ખર્ચ	- 15,000 રૂ.
ઘાલખાધ	- 3.5%
રોકાણ પર વળતરનો દર	- 20%
કંપની નીચે મુજબ કડક શાખ નીતિ અપનાવા માંગે છે.:	
શાખ મુદત	- 30 દિવસ
વધારાના ઉઘરાણી ખર્ચનો અંદાજ રૂ. 24,000	
અંદાજિત ઘાલખાધ	- 0.5%
વેચાણમાં અંદાજિત ઘટાડો	- 8,000 એકમો
શું કડક શાખ નીતિ કંપનીએ અપનાવવી જોઈએ? શા માટે?	

- 2) ઓબેરોય કંપનીએ તા. 01-04-2019 નાં રોજ 1,500 શેર, શેર દીઠ રૂ. 80 લેખે (04) કર્મચારી શેર વિકલ્પ યોજના હેઠળ મંજૂર કર્યા. માલિકીલક નો સમયગાળો 3 વર્ષનો છે અને લક ના ઉપયોગ નો સમયગાળો મહત્તમ 1 વર્ષનો છે. શેરની બજારકિંમત એ તારીખે શેરદીઠ રૂ. 160 હતી. શેરની દાર્શનિક કિંમત રૂ. 10 હતી. કર્મચારીઓએ 30.09.2022 ના રોજ બધા જ વિકલ્પ નો સ્વીકાર કર્યો. ઉપરની માહિતી પરથી આમનોંધ લખો અને કર્મચારી વળતર ખર્ચ ખાતું તૈયાર કરો.
- 3) હિસાબી ધોરણ 10 મુજબ કાયમી મિલકતોનું પુનઃમૂલ્યાંકન (02)

પ્ર. 2 સ્વરા લિમિટેડ નું તા. 31/03/2022 ના રોજ નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. (14)

વિગત	નોંધ નંબર	રૂપિયા (લાખ માં)
(1) ઈક્વિટી અને દેવા		
(1) શેરહોલ્ડરો નાં ભંડોળો		
(અ) શેર મૂડી ..... દરેક રૂ. 10 નો એક એવા પૂર્ણ ભરપાઈ ઈક્વિટી શેર		1,200
(બ) અનામત અને વધારો		
જામીનગીરી પ્રીમિયમ		175
સામાન્ય અનામત		465
નફા નુકસાન ખાતુ		170
(2) બિન ચાલુ જવાબદારી:		
12% નાં ડિબેન્યર		750
(3) ચાલુ જવાબદારી અને જોગવાઈઓ		570
કુલ		3,330
(2) મિલકતો		
(1) બિન ચાલુ મિલકતો		
કાયમી મિલકતો		2,026
(2) ચાલુ મિલકતો		
સ્ટોક		600
દેવાદારો		260
રોકડ અને બેંક સિલક		444
કુલ		3,330

સ્વરા લિમિટેડ એ 25% ઈક્વિટી શેરો તા. 01/04/2022 ના રોજ રૂ. 10 ના ભાવે બાયબેક કર્યા. તે હેતુ માટે 8% ના દરેક રૂ. 100 નો 1,00,000 પ્રેફરન્સ શેર બહાર પાડ્યા. જે પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયા. બાયબેક ની કામગીરી પૂર્ણ થયા પછી કંપનીએ બાકીના ઈક્વિટી શેર હોલ્ડરોને ચાર શેર દીઠ એક બોનસ શેર પૂર્ણ ભરપાઈ આપ્યો. કંપનીના ચોપડે આમનોંધ લખો અને નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર. 2 સરગમ લિમિટેડ નું તા. 31/03/2022 ના રોજ નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. (14)

વિગત	નોંધ નંબર	રૂપિયા (કરોડમાં)
(1) ઈક્વિટી અને દેવા		
(1) શેરહોલ્ડરો નાં ભંડોળો		
(અ) શેર મૂડી		
દરેક રૂ. 10 નો એક એવા પૂર્ણ ભરપાઈ ઈક્વિટી શેર		50
દરેક રૂપિયા 100 નાં એક એવા 10% ની રીડીમેબલ પ્રેફ. શેરમૂડી પૂર્ણ ભરપાઈ		150
(બ) અનામત અને વધારો		
જામીનગીરી પ્રીમિયમ		50
સામાન્ય અનામત		520
મૂકી અનામત		30
(2) બિન ચાલુ જવાબદારી		----
(3) ચાલુ જવાબદારી		80
કુલ		880
(2) મિલકતો		
(1) બિન ચાલુ મિલકતો		
(1) કાયમી મિલકતો - મૂ. કિ 200 બાદ : ઘસારો ની જોગવાઈ 200		-----
(2) રોકાણો મૂળ કિંમતે (બજાર કિંમત 800 કરોડ રૂ.)		200
(2) ચાલુ મિલકતો		680
કુલ		880

સરગમ લી. એ તા. 01/07/2022 ના રોજ પ્રેક્ચરન્સ શેરના નાણાં પરત કર્યા અને તે દિવસે 100 લાખ ઈક્વિટી શેર રૂ. 50 ના ભાવે પરત ખરીદ કર્યા. કંપની પાસે ઉપરોક્ત ચાલુ મિલકતોમાં ઘણી મોટી રોકડ અને બેંક સિલક સમાયેલી છે જેના દ્વારા બંને પ્રકારના શેરોને ચુકવણી કરવામાં આવી. કંપની નાં ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો અને નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

પ્ર. 3 મનમોહક લિમિટેડ જેમણે પોતાનો ધંધો વર્ષ 2022 દરમિયાન શરૂ કર્યો છે તે અંદાજ નક્કા નુકસાન પત્રક નીચે મુજબ દર્શાવે છે.

(14)

વિગત	રકમ રૂ.	રકમ રૂ.
વેચાણ		79,80,000
- વેચાણ પડતર		58,14,000
કાર્યો નક્કો		21,66,000
બાદ : વહીવટી ખર્ચા	5,32,000	
વેચાણ ખર્ચા	4,94,000	10,26,000
કર પહેલાનો નક્કો		11,40,000
બાદ : કરવેરાની જોગવાઈ		3,80,000
કર બાદ નક્કો		7,60,000
વેચાણ પડતરમાં નીચે મુજબ સમાવેશ છે		
માલસામાન વપરાશ		31,92,000
મજૂરી અને ઉત્પાદન ખર્ચા		23,75,000
ઘસારો		8,93,000
		64,60,000
બાદ : તૈયાર માલનો આખરનો સ્ટોક (ઉત્પાદનના 10%)		6,46,000
વેચેલ માલની પડતર		58,14,000

ઉપરની વિગતો તૈયાર માલનાં એકમો અંગેની છે. વાર્ષિક ઉત્પાદનનાં 15% જેટલા એકમો અર્ધ તૈયાર માલ તરીકે હોય છે. જેમાં માલસામાન 100% અને બાકીનાં ખર્ચનાં 40% નો સમાવેશ થાય છે. કંપનીની પોલિસી પ્રમાણે બે માસનાં વપરાશ જેટલો માલ સ્ટોકમાં રાખવામાં આવે છે.

બધા ખર્ચની ચુકવણીનો ગાળો 1 માસનો છે, જ્યારે કાચા માલનાં લેણદારો 1½ મહિનાની શાખ આપે છે. 20% વેચાણ રોકડેથી થાય છે અને બાકીનાં ઉધાર વેચાણ માટે બે માસની શાખ આપવામાં આવે છે.

90% આવકવેરો એડવાન્સમાં ત્રિમાસિક હપ્તેથી ભરવામાં આવે છે.

કંપની હાથ પર રૂ. 1,90,000 રોકડ રાખવા માંગે છે.

કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો અને કાર્યશીલ મૂડીની રોકડ પડતર દર્શાવો.

અથવા

પ્ર. 3

ધી સોલમ લિ. નીચેની માહિતી આપે છે.

14

1. 2021 ના વર્ષની એકમદીઠ પડતરની વિગત દર્શાવતું પત્રક નીચે પ્રમાણે છે.

વિગત	એકમદીઠ રૂ.
વેચાણ કિંમત	200
બાદ : વેચેલ માલની પડતર	150
<u>નફો</u>	<u>50</u>

2. વેચેલ માલની પડતરની વિગત એકમદીઠ નીચે પ્રમાણે હતી.

વિગત	એકમદીઠ રૂ.
કાર્યો માલ	100
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	30
પરોક્ષ ખર્ચ	20
<u>કુલ પડતર</u>	<u>150</u>

તમને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે 2021 ના વર્ષના આધારે અને નીચેની વધારાની માહિતી ધ્યાનમાં લઈ 2022 ના વર્ષ માટેની કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

3. 2022 ના વર્ષનો અંદાજ:

- (1) 2021 ની સરખામણીમાં 2022 માં ભાવવધારો નીચે પ્રમાણે થયેલો હશે.

વિગત	ભાવવધારાનો દર
કાર્યો માલ	30%
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	20%
પરોક્ષ ખર્ચ	10%
નફામાં વધારો (એકમદીઠ)	12 રૂ.

- (2) 2022 નું અંદાજિત ઉત્પાદન 52,000 એકમોનું છે.

4. વધારાની માહિતી :

- (1) કાચો માલ સરેરાશ 1 માસ સ્ટોકમાં રહે છે.
- (2) કાચો માલ સરેરાશ 1/2 માસ પ્રક્રિયામાં રહે છે.
- (3) તૈયાર માલ સરેરાશ 1 માસ સ્ટોકમાં રહે છે.
- (4) ઉત્પાદનનો 25% ભાગ રોકડેથી વેચાય છે.
- (5) કાચા માલનો 10% ભાગ રોકડેથી ખરીદાય છે.
- (6) વેપારીઓ 1 માસની શાખ આપે છે.
- (7) ગ્રાહકોને 2 માસની શાખ અપાય છે.
- (8) મજૂરીની ચૂકવણીની અવધિ 2 અઠવાડિયા છે.
- (9) પરોક્ષ ખર્ચની ચૂકવણીની અવધિ 1 માસની છે.
- (10) હાથ પર રોકડ અને બેંક સિલક રૂ. 10,000 રહેવાની ધારણા છે.

એમ માનવામાં આવે છે કે ઉત્પાદન આખા વર્ષ દરમિયાન એકસરખી રીતે થાય છે. મજૂરી અને શિરોપરી ખર્ચ વર્ષ દરમિયાન એકસરખી રીતે ચૂકવવાપાત્ર બને છે. એક વર્ષ માટે 52 અઠવાડિયા ધારો અને 4 અઠવાડિયાની મુદત બરાબર 1 માસ ધારો.

પ્ર. 4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ ત્રણ)

(12)

1. હિસાબી ધોરણ 13
2. શેર બાયબેક ની પદ્ધતિઓ
3. આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં વ્યવસ્થા ના પ્રશ્નો
4. કાર્યશીલ મૂડી નાં લક્ષણો
5. શાખ પત્ર

Q. 2 Following is the balance sheet of Swara Limited as on 31 March, 2022. (14)

Particular	Note no.	Rs.(in lakhs)
EQUITY AND LIABILITIES		
(1) Shareholders' Funds:		
(a) Share capital Equity share of Rs. 10 each fully paid		1,200
(b) Reserves and surplus		
Securities Premium		175
General reserve		465
Profit and loss account		170
(2) Non-current liabilities : 12% Debentures		750
(3) Current liabilities and provisions		570
TOTAL		3,330
II. ASSETS		
(1) Non -current assets:		
(1) Fixed assets		2,026
(2) Current assets:		
Stock		600
Debtors		260
Cash & Bank balance		444
TOTAL		3,330

On 1st April 2022 The company announced the buy-back of 25% of its equity shares at Rs. 10 per Share. For this purpose, Company issued 1,00,000, 8% preference shares of Rs. 100 each at par. The issue was fully subscribed. The company achieved the target of buy-back. Later the company issued one fully paid up equity share by way of bonus shares for every four equity shares held by the equity Shareholders.

Pass necessary journal entries and prepare post buyback Balance Sheet.

OR

Q. 2

Following is the balance sheet of Sargam Limited as on 31 March,2022. (14)

Particulars	Note no.	Rs.(in Crores)
I. EQUITY AND LIABILITIES		
(1) Shareholders' Funds:		
(a) Share capital		
Equity share of Rs. 10 each fully paid		50
10% Redeemable preference shares of Rs. 100 each, fully paid up.		150
(b) Reserves and surplus		
Securities Premium		50
General reserve		520
Capital Reserve		30
(2) Non -current liabilities		---
(3) Current liabilities		80
TOTAL		880
II. ASSETS		
(1) Non -current assets:		
(1) Fixed assets : Cost 200		
Less : Provision for depreciation 200		
		-----
(2) Investments at cost (Market value of Rs.800 Cr.)		200 680
(2) Current assets		
TOTAL		880

The company redeemed preference shares on 1 July, 2022. It also bought back 100 lakhs equity shares of Rs.10 each at 50 per share. The payments for the above were made out of the huge bank balances, which appeared as a part of current assets. Pass journal entries and Prepare post buyback balance sheet

Q.3

Manmohak company newly commencing business in 2022 has the under mentioned Profit and Loss Account:

(14)

Particular	Rs.	Rs.
Sales		79,80,000
Less : Cost of goods sold		<u>58,14,000</u>
Gross Profit		21,66,000
Less : Administrative expenses	5,32,000	
Selling expenses	<u>4,94,000</u>	<u>10,26,000</u>
Profit before tax		11,40,000
Less . Provision for taxation		<u>3,80,000</u>
Profit after tax		<u>7,60,000</u>

The cost of goods sold has been arrived at as under :

Materials used	31,92,000
+ Wages and manufacturing expenses	23,75,000
+ Depreciation	<u>8,93,000</u>
	64,60,000
Less : Stock of finished goods (10% of goods produced not yet sold)	<u>6,46,000</u>
Cost of Goods sold	<u>58,14,000</u>

The figures given above relate only to finished goods and not to work-in-progress. Goods equal to 15% of the year's production (in terms of physical units) will be in process on the average requiring full materials but only 40% of the other expenses. The company believes in keeping material equal to two month's consumption in stock.

All expenses will be paid one month in arrear. Suppliers of material will extend 1½ month's credit, Sales will be 20% for cash and the rest at two month's credit, 90% of the income-tax will be paid in advance in quarterly installments. The company wishes to keep Rs. 1,90,000 in cash.

Prepare an estimate of the requirement of

- (i) Working Capital
- (ii) Cash Cost of Working Capital.

OR

Q. 3 Soham Ltd. provides the following information: **(14)**

(1) The table showing the details of cost per unit for the year 2021 is as follows.

Particulars	Per Unit (Rs.)
Selling price,	200
Less: Cost of goods sold	150
	<hr/>
	Profit 50

(2) The detail of cost of goods sold per unit was as follows.

Raw material	100
Direct wages	30
Indirect costs	20
	<hr/>
Total cost	150

You are requested to prepare a working capital requirement sheet for the year 2022 based on the year 2021 and considering the following additional information.

(3) Estimates for the year 2022 :

(1) Price Increases in 2022 compared to 2021 will be done according given below.

In raw materials	-	30%
In direct wages	-	20%
In indirect cost	-	10%
Increase in profit (Per unit)	-	12 Rs.

(2) Estimated production of 2022 is 52,000 units.

(4) Additional Information:

- 01) Raw materials remain in stock for an average of one month.
- 02) Raw materials remain in process for half a month on average.
- 03) Finished goods remain in stock for an average of one month.
- 04) 25% of the production is sold in cash (75% credit)
- 05) 10% of the raw material is purchased with cash. (90% credit purchase)
- 06) One month's credit is given by traders.

- 07) Customers are given two months credit.
- 08) The payment period for wages is two weeks.
- 09) The period for payment of indirect expenses is one month.
- 10) Cash on hand and bank balance are expected to be Rs. 10,000.

It is assumed that production is uniform throughout the year. Wages and overhead costs become payable equally during the year. Assume 52 weeks for a year and 4 weeks for a month.

Q. 4 Write a Short note: (Any three) (12)

1. Accounting Standard-13
  2. Methods of share buy back
  3. Basic problems in international financial management
  4. Characteristics of working capital
  5. Letter of Credit
-